

УДК 351.74

ЄГОР СЕРГІЙОВИЧ РОМАНЕНКО,

лейтенант поліції, слідчий слідчого відділення

Братського відділу поліції Головного управління Національної поліції в Миколаївській області

РОБОТА ПІДРОЗДІЛУ ЮВЕНАЛЬНОЇ ПРЕВЕНЦІЇ В УКРАЇНІ

Одним із дієвих методів боротьби зі злочинами, які вчиняються неповнолітніми особами, є профілактична робота з неповнолітніми, тобто бесіда. Даний обов'язок покладено на підрозділи ювенальної превенції Національної поліції України. Але робота ювенальної превенції – це не тільки бесіда з неповнолітніми, даний підрозділ також уповноважений на фіксацію правопорушень з боку неповнолітньої особи.

Взагалі кожен підрозділ органів Національної поліції має специфічні функції. Функція підрозділу ювенальної превенції – робота, щодо попередження, профілактики злочинів, які скоюють неповнолітні. Якщо казати щодо важливості даного підрозділу, то слід зауважити, що в даний час спостерігається тенденція «омолодження» злочинності. Це виникає через вплив того ж телебачення та глобальної мережі інтернет, де дуже часто показують прояви насилля одних людей по відношенню до інших. Хотілося б зупинитися на впливі глобальної мережі інтернет на свідомість неповнолітніх. Це дуже актуальне питання, тому що свідомість саме неповнолітнього найбільш вразлива до інформації, яку останній може спостерігати використовуючи технічні засоби, які підтримують зв'язок з інтернетом. Не помилюся, якщо зазначу, що багато злочинів, які скоюють особи, які не досягли повноліття, в той чи іншій мірі, вчиняють через вплив сучасних технологій. Наприклад, серед молоді, і не тільки, в даний час дуже популярним є відеохостинг «YouTube». На даному сайті дуже популярним став такий формат випуску відеозаписів жанру «Пранк». Одним з найбільш популярних каналів є канал Едварда Біла, який публікує відеозаписи, в яких він дуже неетично поводить себе по відношенню до незнайомих осіб, в деяких випадках навіть спостерігається прояв фізичного та психологічного насилля. Даний контент є дуже популярним серед молоді. Дані молоді люди навіть починають повторювати дії за своїм кумиром.

Другим прикладом впливу на молодь глобальної мережі інтернет є соціальні мережі. Спілкування в соціальних мережах є невід'ємною частиною життя будь-якої особи, так як в даний час кожен має сторінку хоча б на одному з сайтів призначених для спілкування. Але не завжди дані соціальні мережі використовуються доцільно. Можна навести ряд прикладів, щодо злочинів, які скоюють через мережі для спілкування:

- продаж наркотичних, психотропних речовин (ст. 307 КК України);
- вербування неповнолітнього у злочинні дії (ст. 304 КК України);
- торгівля людьми (ст. 149 КК України);
- втягнення особи в заняття проституцією (ст. 303 КК України) [2].

Особи, які займаються такими злочинами через інтернет шукають для себе жертву серед неповнолітніх, тому, що на неповнолітню особу легше вплинути, тому підрозділ ювенальної превенції дуже важливий в наш час. Спілкування з молоддю в закладах освіти, проведення індивідуальної профілактики в проблемних сім'ях, це є важливою складовою сучасного суспільства. Взагалі діти в проблемних сім'ях, де батьки страждають від алкогольної чи наркотичної залежності є найбільш незахищеними. Дані діти шукають захисту на вулиці. Звідки і трапляються випадки втягнення неповнолітніх осіб в заняття проституцією, вживання наркотичних, психотропних речовин. Також нерідко виникають ситуації щодо втягнення неповнолітніх осіб у вчинення кримінальних правопорушень (крадіжка, грабїж, розбій, нанесення тілесних ушкоджень). Актуальною на даний час залишається і проблема торгівлі людьми (а відповідно і молодими дівчатами та хлопцями), яких направляють за кордон для надання різного роду послуг.

Аби попередити дані види кримінальних правопорушень, проведення профілактичних бесід з населенням, був створений такий підрозділ як ювенальна превенція. Дуже велика робота даного підрозділу проводиться також і з особами, які є потерпілими від домашнього насилля чи ряду інших кримінальних правопорушень. Для спілкування з неповнолітніми свідками та потерпілими, було створено так звану «Зелену кімнату».

«Зелена кімната» призначена для роботи з дітьми, які постраждали внаслідок злочину чи стали свідками сексуального насильства, експлуатації, чи іншого злочину [1, с. 21].

Основна мета проведення опитування в такій кімнаті – запобігання повторній травматизації психіки дитини в ході слідчих та процесуальних дій за допомогою спеціальних методик та

створення психологічно комфортної атмосфери, а також технічного оснащення, що дозволяє коректно вести відеозапис допиту та в подальшому використовувати його для ведення слідства без здійснення повторних допитів. Організація роботи здійснюється на основі індивідуального підходу до кожної дитини з урахуванням її вікових та психологічних особливостей. «Зелена кімната» допомагає дітям відчувати домашню атмосферу, сприяє довірливому спілкуванню з дорослими. Система роботи в «зелених кімнатах» враховує вікові та психологічні особливості як тих дітей, котрі перебувають у конфлікті (скоїли правопорушення або злочини), так і тих, що є в контакті із законом (стали жертвами або свідками злочину чи правопорушення). Для цих дітей необхідні особливі, порівняно із дорослими, юридичні процедури, соціальний супровід, психологічна допомога та реабілітаційні послуги [1, с. 22].

Висновок. На даний час підрозділ ювенальної превенції є дуже важливим в системі Національної поліції, тому що сучасний злочинний світ «омолоджується», тому протидія і попередження злочинності покладається на плечі саме даного підрозділу, в зв'язку з чим профілактичні дії та робота з неповнолітніми – є важливою складовою частиною роботи поліції в Україні, що дасть змогу попередити та знизити ризики виникнення злочинних контингентів серед молодого населення.

Список бібліографічних посилань

1. Кримінальний кодекс України : закон України від 05.04.2001 № 2341-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 25–26. Ст. 131.

2. Методичні рекомендації щодо опитування дітей, що стали свідками та/або жертвами насильства, а також вчинили насильство : метод. посіб. / авт.-упоряд.: Д. Пурас, О. Калашник, О. Кочемировська, Т. Цюман ; за заг. ред. Т. Цюман. Київ : ФОРМ КЛИМЕНКО, 2015. 114 с.

Одержано 26.03.2019

УДК 343.98

ТЕТЯНА ІВАНІВНА САВЧУК,

кандидат юридичних наук, старший викладач кафедри криміналістики та судової експертології факультету № 1 Харківського національного університету внутрішніх справ;

 <https://orcid.org/0000-0001-8024-5136>

ПРОТИДІЯ КОРУПЦІЇ ЯК НЕОБХІДНА УМОВА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ

За час незалежності в Україні значно збільшилась кількість корупційних правопорушень, а в останні десятиліття українське суспільство зазнало значних змін, що спричинили сплеск корупції, яка стала на перешкоді демократизації та інтеграції нашої держави у європейський простір.

Корупція не лише становить загрозу розвитку держави та стабільності й безпеці суспільства, а й сприяє підриву її демократичних інститутів та цінностей. Поширення корупції має вкрай негативний вплив на формування і діяльність органів державної влади, підриває довіру громадян до них, зводить нанівець принцип верховенства права та руйнує засади моралі та почуття справедливості в суспільстві, а також підриває авторитет України на міжнародній арені, створюючи тим самим безпосередню загрозу національній безпеці [1, с. 213].

Ефективна протидія корупції в Україні, крім наявності відповідної політичної волі, вимагає належного законодавчого забезпечення, формування ефективної системи державних органів, забезпечення належного координування напруження та реалізації антикорупційної політики, заходів запобігання корупції, а також її подолання [2, с. 150].

Основними заходами протидії корупції та здійснення антикорупційного контролю є:

- 1) спостереження за поведінкою, службовими контактами державних службовців тощо;
- 2) періодичне вивчення документів щодо діяльності державного службовця за певний період;
- 3) визначення кола посадових осіб та громадян, з якими державний службовець з корисливих мотивів контактує в процесі роботи, встановлення осіб, з якими такі контакти здійснюються систематично;
- 4) проведення співбесід із державним службовцем, його керівником та іншими працівниками органу виконавчої влади з певного кола питань;
- 5) проведення планових перевірок діяльності державного службовця, оцінка законності та обґрунтованості його дій;
- 6) аналіз даних